

Hoofdstuk 3 Fundamentele interpretaties afgeleid uit data van financiële overzichten

3.1 Financiële ratio's en trendanalyse

De hoge dollarbedragen in de rapportages van de financiële overzichten van veel bedrijven en de variërende grootte van bedrijven, leiden ertoe dat ratioanalyse de enige verstandige methode is voor het evalueren van verschillende financiële karakteristieken van een bedrijf. Een **ratio** geeft de relatie weer tussen twee getallen.

Gebruikers van financiële overzichten drukken de data in de financiële overzichten uit in ratio's ter vergemakkelijking van het proces van het beoordelen en het nemen van besluiten op basis van deze informatie.

De gebruikers zijn vooral geïnteresseerd in de trend van de ratio's van een bedrijf in de tijd en de vergelijking van deze trendratio's van het bedrijf met die van de bedrijfstak als geheel.

Rendement op de investering

Het rendement op de investering is een universele maatstaf voor winstgevendheid.

Het rendement op de investering (ROI) wordt als volgt berekend:

- **Rendement op de investering** = $\text{Bedrag rendement} / \text{Investeringsbedrag}$

Het rendement op de investering wordt uitgedrukt in een jaarlijks kostenpercentage en is significant voor de meeste lezers van financiële overzichten, aangezien het aangeeft welk rendement op de investering het management in staat was te verdienen op de activa, die zij gedurende dat jaar tot haar beschikking had.

Met andere woorden: het rendement op de investering is een van de belangrijkste maatstaven van winstgevendheid omdat het de relatie aangeeft tussen de verdiende inkomsten gedurende een periode ten opzichte van de activa die geïnvesteerd werden voor het genereren van deze inkomsten.

De ROI kan ook op basis van het netto-inkomen en de gemiddelde totale activa berekend worden namelijk:

- $\text{ROI} = \text{Netto-inkomen} / \text{Gemiddelde totale activa}$

Sommige financiële specialisten geven er de voorkeur aan om het operationeel resultaat en de gemiddelde totale activa te gebruiken voor het berekenen van het rendement op de investering.

Dit houdt in dat ROI als volgt wordt berekend:

- $\text{ROI} = \text{Operationeel resultaat} / \text{Gemiddelde totale kosten}$

Het DuPont model: een uitbreiding op de ROI berekening

Bij het **DuPont model** wordt het basismodel voor het berekenen van de ROI uitgebreid door het introduceren van verkopen om de marge (netto-inkomen/verkopen) en omzet van de activa (verkopen/gemiddelde activa) te berekenen.

Dit kan als volgt weergegeven worden:

- $\text{ROI} = (\text{Netto-inkomen} / \text{Verkopen}) \times \text{Verkopen} / \text{Gemiddelde totale activa}$
- $\text{ROI} = \text{Marge} \times \text{Omzet van de activa}$

De marge beschrijft de winst uit elke dollar dat verkocht is en omzet van de activa geeft de capaciteit weer om verkopen te kunnen genereren (benuttingefficiëntie) uit de bedrijfsactiva.

Rendement op eigen vermogen

Het rendement op eigen vermogen (ROE) geeft de relatie weer tussen het netto-inkomen dat in een jaar is verdiend ten opzichte van het eigen vermogen in dat jaar.

- **Rendement op Eigen vermogen** = $\text{Netto-inkomen} / \text{Gemiddelde eigen vermogen}$

Het rendement op eigen vermogen is een belangrijke maatstaf voor huidige en toekomstige eigenaars omdat het een relatie legt tussen de inkomsten ten opzichte van de investering van de eigenaren.

Werkkapitaal en maatstaven van liquiditeit

Kredietverschaffers zijn vooral geïnteresseerd in de liquiditeit van een entiteit.

Liquiditeit verwijst naar het vermogen van een bedrijf om aan haar lopende verplichtingen te kunnen voldoen en wordt gemeten door een verband te leggen tussen vlottende activa en vlottende passiva zoals vermeld op de balans.

Werkkapitaal is het overschot van de vlottende activa van een bedrijf ten opzichte van haar vlottende passiva.

Vlottende activa zijn geld en andere activa die waarschijnlijk binnen een jaar omgezet zullen worden in geld.

Vlottende passiva zijn verplichtingen die binnen een jaar betaald zullen worden, inclusief leningen, debiteuren et cetera. De meeste financieel gezonde bedrijven hebben een positief werkkapitaal.

Liquiditeit wordt op drie manieren gemeten:

1. **Werkkapitaal** = $\text{Vlottende activa} - \text{Vlottende passiva}$
2. **Current ratio** = $\text{Vlottende activa} / \text{Vlottende passiva}$
3. **Acid-test ratio** = $(\text{Kas (inclusief tijdelijke geldinvesteringen)} + \text{Debiteuren}) / \text{Vlottende passiva}$

De acid-test ratio wordt ook wel 'quick ratio' genoemd. De quick ratio is een meer conservatieve korte termijn maatstaf van liquiditeit aangezien de voorraden/inventaris niet inbegrepen worden bij de berekening.

Een algemene regel is dat een current ratio van 2,0 en een acid-ratio van 1,0 beschouwd kunnen worden als een indicatie voor voldoende liquiditeit.

In termen van bekwaamheid om schulden te kunnen betalen, geldt hoe hoger de current ratio, des te beter.

Illustratie van trendanalyse

Wanneer ratio trend data grafisch wordt weergegeven is het gemakkelijk om het belang van ratioveranderingen te bepalen en om de bedrijfsprestaties te evalueren.

Echter, het is noodzakelijk om aandacht te schenken aan hoe grafieken worden getekend aangezien het gepresenteerde visuele beeld beïnvloed kan worden door de schaal.